

ጠቅላይ ባህርን የሸጠ ባንዳ ዓባይን ሲሸጥም ዓይነትን አያሸው!

የዓባይ አጠቃቀም ጉዳይ የእየሳሩሌም የባለቤትነት ጥያቄ መንትያ ወንድም ነው። የቀድሞው ግብጥ ፌርን ጀማል አብዱል ሩስር አረብን አስተባብሮ እስራኤልን ሊወጋ ሲዘጋጅ እስራኤሎች “ዓባይን በሰማይ ቧንቧ እየሩሳሌም ወስደን አንተ ውሀ ተእስራኤል ትገዛለህ!” ሲሉ አስፈራርተውት ነበር። ይኸንን ይጫኑ። [Struggle Over the Nile - Legacy of dispute](#)

እስራኤልን የሚያንገራግር የግብጥ ገዥ በተነሳ ቁጥር የግብጥ ጥጋብ ማስታገሻው መደሻ ዓባይ ነው። የግብጥ አክራሪዎች “የአረብ ጸደይ” በተባለው አብዮት ወቅት ወደ ስልጣን ሲጠጉ ባንዳው ለገሰ ዜናዊ ዓባይን እንዲገድብ አስቸኳይ ትዕዛዝ ሲሰጠው በጥድፈያ መተካል ድንጋይ መከመር ጀመረ። ይኸንን የለገሰን መታዘዝ ያልጠረጠሩ ጮርቃዎችና የሚያውቁ አድርባዮች ቦንዳቸውን ይዘው እየተንከረፈፉ ተከተሉት።

ለገሰ ድንጋይ ሲከምርና ቦንድ ሲያውጅ ሆኖምና ዘልዛላ ቦንድኛ በሰለፍ እንደሚሄድ የተጫነ ግመል ተከተለው። እንደ ግመል የሚከተለው ቦንድኛ “ቀይ ባህርን የሸጠ ባንዳ፣ እርስታችንን ለሱዳን መቅብጥ የሰጠ ባንዳ፣ መሐሉን ለቻይና፣ ህንድና ፓኪስታን የቸባቸባ ባንዳ፣ አገሪቱን በዘር እሾህ ያጠረ ባንዳ ለምን ተዓባይ አተኮረ?” የሚል ጥያቄ አላነሳም።

ብዙው ግምል ቦንድኛ ለገሰ ዜናዊ ስለታዘዘና ስልጣኑን ለማቆዩት መተካል ድንጋይ እንደካበ አልተረዳም። ልናስረዳ ብንጥፍም ሊያነብልንና ሊረዳን ፈቃደኛ አልሆነም። እንዲያውም አያሌ ጭንጋፍ የግመል መንጋዎች ይኸንን የባንዳዎች ቀንድ “ዓባይን የደፈረ.” እያሉ አርበኛ ሊያደርጉት ከጅለው እግዜርንም አስቀየሙ። የግመሉ መንጋ ደላሩን፣ የሮውን፣ ፓውንዱንና ብሩን የአህያ ጆሮ እያስመሰለ መስልጦ ለሙሰኞቹ የንግድ መርከብ ገዛና እርሱ ተባህር እንተወረወረ ኩባት ተንከርፎ ቀረ።

በተመሳሳይ መንገድ የለገሰ ህወሀት ሎሌነቱ ሲዳክም ለገሰን ተቆጥ የሰቅሉት ኃያላን ለገሰ ጡት አጥብቶ ያሳደገውን ባንዳ አብዮት አመዴን ተወንበር ኮፈሱት። ይኸንን ግልገል ባንዳ ተወንበር ሲኮፍሱት ቦንድኛው መንጋ አሁንም “ተግዮን ባህር የወጣው ሙሴዎ” ብሎ ተቀበለውና አረፈው። መንጋው በዚህ ወቅትም “ለገሰ ያሳደገውና ተለገሰ ጋር ሕዝብ የጨፈጨፈ፣ ግብረ ሰዶም ያስፈጠመ፣ እግርና እጅ ያስቆረጠ፣ ዘር ያመከነና አገር የሸጠ ጀሮ ጠቢ እንዴት ለአገራችን ሊበቃ ይችላል?” የሚል ጥያቄ አልጠየቀም።

ጀሮ ጠቢው የጡት አባቱ የለገሰ የመንፈስ ልጅ ስለሆነ እንደ አባቱ እርሱም መንጋውን አንከረፈፈውና አረፈው። እንደ አሳዳጊው የለገሰ የመንፈስ ልጅ የሚፈራውና የሚሰማው የአገሩን ሕዝብ ሳይሆን ተባርጬማ የኮፈሱትን ኃያላን ነው። ጀርባው እስቲመለጥና መቃብር እስቲጠራውም የሚያገለግለው እነሱት ነው።

ይህ ወቅት እስራኤልና ምዕራባውያን ተግባራዊ ተደራድረው የፍልስጤን ገዥዎች አጣብቂኝ ውስጥ በመክተት ላይ ያለባት ወቅት ነው። ግብጥ የታዘዘችውን እንድትፈጥም መውቀሪያው መደሻ ደግሞ ዓባይ ነው። እንደ አለመታደል በዚህ ወቅት በዓባይ ጉዳይ ተደራዳሪዎች ደግሞ ባንዳው ለገሰ እየመለመለ ያሳደጋቸውና የክህደት በለስ ሲያበላቸውን የኖሩት ይሁዳዎች ናቸው። ይሁዳው አባታቸው ለገሰ ቀይ ባርን ሸጠው። ከሀዲ ልጆቹ ደግሞ ዓባይን እየሸጡ ነው። ቀይ ባህርን የሸጠ ባንዳ ዓባይን ሲሸጥም ዓይነትን አያሸው።

አስር ሺ የመንደራቸውን ልጆች አስጨፍጭፈው ባህር ያስወሰዱት አረመኔ ባንዳዎች በዘልዛሎች ቦንድ የንግድ መርከብ በገዙበት ወቅት የቀረበ ጦማር ይህ ነበር።

ዓባይን ማን መቼ ይገድበው?

በላይኑ አላተ (abatebelai@yahoo.com)

መለኮትን ረስቶ ስለሌለ ልማት የሚሰብክ መነኩሴና ስለግድብ የሚያውራ ካድሬ ያልሰለቻችሁ እስቲ እጃችሁን አውጡ! የዓባይ ግድብ ወሬ በግፍ ዜጎችን እንደ መግደልና ማሰር ላሉ ወንጀሎች መሸፋፈኛ ድራቶ ሆኖ ማገልገል ከጀመረ ውሎ አደረ። ዓባይ ጥቅም ላይ አይዋል ወይም ዓባይ አይገደብ የሚል አንድም ኢትዮጵያዊ ይኖራል ብዬ አላስብም። የሚገርመው ነገር ግን አንዳንድ ምሁራንም ከካድሬዎች ጀርባ ተሰልፈው የግድብ ሰበካውን እንደ እስክስታ ያስነኩታል። በተለይ ባለፉት ሳምንታት ብዙ የግድብ ሰበካ ክታቦች ተከትበዋል። እነዚህ ክታቦችም ስለዓባይ ስለሚዘፈኑት ዘፈኖች፣ ስለዓባይ ሲሳይነት፣ ስለዓባይ ጎጂነት፣ ወዘተርፈ አትተዋል። ዓባይ ሲያስከትልብን ስለኖረውና ወደፊትም ስለሚያመጣብን መዘዝ በሰፊው አውስተዋል።

አንዳንዶቹ እንዲያውም የአምስት አመት ልጆች እንደሚያስተምሩ ሁሉ ዓባይ ሐብታችን ስለመሆኑ፣ ዓባይን የመጠቀም መብት እንዳለንና ዓባይን መጠቀም አስፈላጊ እንደሆነ እንደ ዓባይ በረዘመው ጽሑፋቸው መክረዋል። ዓባይን ለመገደብ የሕዝብ መብት መከበርን (የዜጎችን መረጃንም የሚጨምር ይመስለኛል) መጠበቅ እንደሌለብን ምሁራዊ ምክራቸውን ለግሰውናል።

በእኔ እምነት ይህ ምናምንትስ ዓባይ ግድብ የሚሉት ሲነሳ የውይይት ርዕስ መሆን ያለበት የዓባይ ባለቤትነታችን ወይም ደግሞ ዓባይን ስለመጠቀም አስፈላጊነት መሆን የለበትም። ዓባይ የማን ነው? ወይም ዓባይን መጠቀም ያስፈልጋል ወይ? ብለን የጎጃምን ወይም የባሌን የአስር አመት እረኛ ልጅ ብንጠይቀው በቂልነታችን ይስቅብናል። እየተቀናጥን በሞሽንቱ ይዘፍንብናል።

በኔ አመለካከት ውይይት እሚያስፈልገው ከኢትዮጵያ ማህጸን መንጭቶ፤ እየተጠልመለመ ወደ ላይ አቅንቶ፤ ወንድሙን ጣናን ስሞ፤ ከገደል ላይ የሚፈጠፈጠውና የሚጨሰው፤ መጽሐፍ ቅዱስ ባርኮ የሰጠን ግዮን ባለቤትነታችን መሆን የለበትም። ምክክራችን "ዓባይ ማደሪያ የሌለው ግንድ ይዞ ይዞራል" እያልን ስንደሰኩር ጅረቶችን እያሰጠረ፤ አፈራችንን እያግጠሰሰ ስለሚከበልለው ዓባይ ባለንብረትነታችን መሆን የለበትም።

ጉልበት፣ ሐይልና ጥበቡ ካለን ፈረንጅ ለራሱ እንዲጠቅም አድርጎ የጋገረው የአለም ሕግ ባይፈቅድ እንኳን ወንዛችንን የመጠቀም ምርጫ እጃችን ላይ ስለሆነ ስለመብታችን በመደስከር ብዙ ጊዜ ማጥፋት የለብንም። መመካከር ያለብን በሚከተሉት ጉዳዮች ዙሪያ ይመስለኛል።

- ፩. ዓባይን ማን ይገድበው?
- ፪. ዓባይን መቼ እንገድበው?
- ፫. ዓባይን በምን መልክ እንጠቀምበት?

፩. ዓባይን ማን ይገድበው?

እርግጥ ነው፤ ዓባይን መገደብ ወይም ለሌላ ጥቅም ማዋል ያለበት መላው ያገሪቱ ሕዝብ ነው። ነገር ግን ሕዝብ በሙሉ ልብ ይህንን ብሔራዊ ሐብት ለልማት ለማማዋል ብልህ መሪዎች ያስፈልጉታል። እጅ ለእጅ ተያይዞና ትክክለኛ ተደጋግሮ እንዲሰራ ታማኝና ፍቅር አምራች መሪዎችን ይሻል። ሕዝብ ጥርጣሬ ውስጥ እንዳይዘፈቅ ፈተና ያለፉ ባለማተብ መሪዎችን ይሻል።

እንደምታውቁት እምነት ከማንነት ጋር ይያያዛል። ስለዚህ ጥያቄው "ዓባይን ማን ይገድበው" በሚል መልክ ቀረበ እንጅ ዋናው አላማ የታማኝነትንና የማተብን አስፈላጊነት ትኩረት ለመስጠት ነው። እውንን በአሁኑ ወቅት በሕዝብ የሚታመኑና ለአገሪቱ ሉአላዊነት የቆሙ ባለማተብ መሪዎች አሉን? አንዳድ ጸሐፊዎች በየዋህነትም ሆነ በሌላ ምክንያት "ገዥዎቹ የሕዝብን መብት የሚደፈጡ ቢሆኑም ለአገሪቱ ስንል እነሱን ተከትለን አባይን እንገድብ" እያሉ ለማሳመን ልባቸው ውልቅ እስከሚል ይሰብካሉ። "ቅድሚያ ፍትህ ይስፈን!" የሚሉትን የሰበአዊ መብት ተከራካሪዎችም "ቅድሚያ ግድብ" እያሉ ይሞግቷቸዋል።

ቅድሚያ ግድብ ባይ ግድብ ሰባኪ ምሁራን ሆይ! መብት ረጋጭም ሆኖ እኮ ከእውነት አለመራቅ አለ! ነፍሱ-ገዳይም ሆኖ እኮ እውነተኛ መሆን አለ! ሕዝብ ጨፍጫፊም ሆኖ እኮ ከሀዲ አለመሆን አለ። የአገሪ ሽፍታ ሳውቀው እንደዚህ ነው። ሰው ይገላል፤ ነገር ግን ገደልኩ ብሎ ይጮክራል እንጅ አይሞሽም። ያገሪ ሽፍታ ከድሃ እየቀማ ወይም በድሃ ስም እየለመነ ገንዘብ ውጪ አገር ባንክ ውስጥ አይቀረቅርም። ያገሪ ሽፍታ ለድሃ ያዘናል፤ ወንበዴ እንዳይገፈውም ይጠብቀዋል። ያገሪ ሽፍታ ተደብቆ የአገር ንብረት አይዘርፍም። ቀምቶ ሲሄድም ለሕዝብ ያሳውቃል እንጅ፤ አይክድም። ያገሪ ሽፍታ ዳር ድንበሩን ተግባራዊ ይጠብቃል። አዎን! ሽፍታ እንኳን ማተብ አለው። ሽፍታ እንኳን ይታመናል። ሽፍታ እንኳን የአገሩን ዳር ድንበር አያስነካም።

ኢትዮጵያ ዛሬ አንድ እንኳን ለክብሩ እሚከራከር፣ የማይወሰልትና የማይክድ የገዥ አባል አላት ወይ? ዛሬ ሁለት ጸጉር አብቅለውስ ሽምጥ ሲክዱና ሲሞሹ የሚገታ ልጓም አላቸው ወይ? "በባእዳን እጅ ከውሽት ድርና ማግ የተሸረቡ ጉዶች" ብሎ ሕዝብ እሚጠራቸው ከመራት ተነስቶ ነወይ? ለሩብ ክፍል ዘመን ሕዝብን አልሞሹትም ወይ? ሞተው ሳለ አልሞትንም እያሉ ሽምጥ አድርገው የሚቀጥፉ የውሸት ከረጢቶች አይደሉም ወይ?

ከቅጥፈትና ክህደት ሽማ የተሰፉ ከንቱዎችን ተክቶሎ ሕዝብ ለመግንዘ እንዴት ይደፍራል? እነሱን በሕዝቡ ላይ የግዴታ ቀረጥ የጣሉት እነሱን አምኖ በፍላጎቱ ገንዘብ የሚወረውሩላቸው እንደማይኖር ተገንዝበው ሳይሆን ይቀራል? "ለአገሪና ለሕዝቤ" በሚል ሰብስቦ ራስምን ሸንግለው ቢከተሏቸው እንኳን የት ሲደርሱ እንደሚከዱዎት ሊያውቁ ይችላሉ? ሌላው ቀርቶ "እንደዚህ አይነት የማይታወቁ ገዥዎች በድንገት ተነስተው እንደዚህ አይነቱን ሥራ የጀመሩት የሚያገኙት ጥቅም ቢኖር አለዚያም እንደልማዳቸው የውጪ ሐይሎች ተላላኪ ሆነው" ብሎ ሕዝብ ቢጠራጠር ተገቢ አይደለምን?

የባልና ሚስት ፍች ሳይቀር ከሽማግሎች ጋር መመካከር ባህል በሆነበት አገር፤ በኤርትራ አላግባብ ፍች እንዳይመክር የተከለከለ ሕዝብ፤ የባህር በሩ ሲዘጋ አያገባህም የተባለ ሕዝብ የአባይን አጠቃቀም አላማ ጥርጣሬ ውስጥ ቢያስገባ ለምን ይፈረድበታል? ለም መሬቱ በሂክታር ዘጠና ዘጠኝ ሳንቲም ሲሸጥ የተመለከተ ሕዝብ፤ ምድሩ ለሱዳን ጉቦ በመሰጠቱ ልቡ የደማ ሕዝብ ለዚህ አላማው ላልታወቀ የአባይ ግድብ ጀርባውን ቢሰጥ መውቀስ ያስፈልጋል ወይ? አገሪቷን ካዋረደት የመካከለኛው ምስራቅ መንግስታት ጎን የሚቆም ቡድን አይነትን በጨው ታጥቦ ገንዘብ ሲጠይቅ "ውጣ ከዚህ" ቢሉት ፍርድ አለ ወይ? ቅጥፈትን፣ ውሸትን፣ ክህደትን ባህሉ ካደረግ ቡድን ጋር አለመሰልፍ ያስወቅሳል ወይስ ያስመሰግናል?

ግድብ ሰባኪ ካድሬዎችና ምሁራን ሆይ! ውይይታችን እኮ ከስጋ በፊት ነፍስ፣ ከሆድ አስቀድሞ አገርና ሕዝብ ብለው የተሰወጡትን አቡነ ጴጥሮስን ስለመከትል ወይም አለመከትል አይደለም። እሰጥ አገባው ጴጥሮስን ዳግም ለሰው የሞሶሎኒ ጉዲፈቻዎች መጋጥ ሆኖ ስለማገልገል ወይም አለማገልገል ነው።

እነዚህን ከንቱዎች በማገልገል ወይም ለማገልገል በማሰፍሰፍ ላይ ያላችሁ ግድብ ሰባኪ ምሁራን ሆይ! ለመሆኑ አንድ ሰው ስንት ጊዜ ቢዋሻችው በውሸታምነት ትፈርጃንና ትለዩታላችሁ? ምን ያህል ጊዜ ቢከዳችሁ በከሐዲነት መድባችሁ ውል መዋዋል ታቆማላችሁ? ስንት ጊዜ ቢቀጥፋችሁ በቀጣፊነት ፈርጃችሁ ትሸሹታላችሁ? ስንት ጊዜ ቢሰርቃችሁ በሌብነት ፈርጃችሁ በተጠንቀቅ ትጠብቁታላችሁ? ሶስት፣ አስር፣ ሺ ወይስ ሚሊዮን ጊዜ?

አንድ ቀን እውነት ሳንሰማ፣ አንድ ረፋድ ታማኝነትን ሳናይ ሩብ ክፍለ-ዘመን ኖርን እኮ! የጀሮ ታንቡራችን በውሸት እየተበላ፣ ልባችን በክህደት እየደማ፣ ሕሊናችን በቅጥፈት እየቆሰለ ሃያ ሰላሳ አመት ቆጠርን እኮ! ታዲያ የተበላ ታምቡር፣ የቆሰለ ልብ፣ የተወጋ አንጀትና ህሊና ይዘን ዶሮ ሳይጮህ እንደገና ሺህ ጊዜ የሚክዱንን ጉዶች እንዴት ብለን እንከተል?

፪. ዓባይ መቼ ይገደብ

ዓባይ መገደብ የነበረበት ሙሴ ከዓባይ ከወጣበት ማግስት ጀምሮ ነበር። ክፉና ደጉን መለየት ከጀመርኩብት ጀመሮ እንቅልፍ የለሹ ዓባይ ሲያሳስብኝ ይኖራል። ካሚዎን ውስጥ ሆኖ ድልድዩን በተሻገርኩ ቁጥር "አይ ግዮን!" እያልኩ ያልተከዘኩበት ጊዜ አልነበረም። ወደ ሜዲቲራንያን መንገዱን ትቶ በአሰሳ አቋርጦ፣ ጋምቤላን አዳርሶ፣ በሦረና ዞር፣ ኦጋዴንን አርከፍክ፣ የአፋር ግመሎችን አስጎንጭቶ፣ ባህረ-ነጋሽን ሰላም ብሎ፣ ሐመራን ካለማ በኋላ ተመልሶ ጣና ውስጥ እንዲገባ ዓባይን ለምኖው ነበር። እንደ አቡነ ጴጥሮስ የበቃሁ ስላልሆንኩ አልሰማኝም።

"አሰሳ፣ ጋምቤላ፣ ሁመራም ሆነ ባህረ ነጋሽ ዛሬ የእኛ ስላልሆኑ ልመናህ ከንቱ ነበር ብላችሁ!" ይበልጥ ሆኖ አታስብሱኝ። አዎን! በሐዘን ተውጦ እየተከዘ እንደ ቀበቶ ጥምጥም የሚዘረውን አባይ እያየሁ ስቆዝም ኖሬአለሁ። ስንኞችም ደርድራለሁ። እርግጥ ነው፤ ዓባይን መጠቀም አለመቻል ለኢትዮጵያ ሕዝብ የዘወትር ሕመም ስለሆነ ዓባይ ጥቅም ላይ መዋል አለበት። ግን መቼ? እንደሚታወቀው እንኳን ዓባይን ከስራ ላይ ለማዋል የውሃ ጉድጓድ ለመቆፈርም በቂ ዝግጅት ይጠይቃል።

እንደምታውቁት ገላችን በተፈጥሮ ብዙ አይነት የጀርም መከላከያ ሐይሎች አሉት። በትሪሊዮን በሚቆጠሩ ጀርሞች ተከበን በጤና የምንኖረው በዚህ የመከላከያ ሐይሎቻችን ምክንያት ነው። በገላችን የመከላከያ ሐይሎችና በአካባቢያችን ባሉት ጀርሞች የሐይል ሚዛን ሲናጋ በሽታ ይፈጠራል። የሰውነት መከላከያ ሐይሎች በተለያዩ ምክንያቶች ሲዳከሙ እንኳ ጠንካራው ጀርም በቆዳችን ላይ በሰላም የሚኖረው ደካማ ጀርምም ይጀግንና በሽታ ያመጣብናል። በሌላ በኩል ደግሞ ጀርሞች ይዳቀሉና ጠንካራ ዘር በመፍጠር ጠንካራውን መከላከያችንን ሳይቀር አጥቅተው በሽታ ያመጡብናል። አባይን ተከትሎ የሚመጣ ጥቃትና የእኛ የመመከትና መልሶ የማጥቃት ዝግጅትን በገላችንና በጀርሞች መካከል ያለውን የሐይል ሚዛን ይመስላል።

የጠቢያ ሕዝብ መከላከያ ሐይሎ እንደ ጣሊያንና ግብጥ ላሉ ለውጪ ጀርሞች መቅሰፍት እንደሆነ ደጋግሞ አሳይቷል። አለምም በሚገባ ያውቀዋል። ዳሩ ግን ጊዜንና ሌሎችንም መስፈርቶች ሁሉ ቀመር ውስጥ ማስገባት ያሻል። በድሮ ጥቃቶች ወቅት የነበሩት የጦር መሪዎች፣ ጨርቁን ማቆን ሳይሉ የሚዘምቱ ጎበዝ አለቃዎች፣ ጥራኝ ጫካው እያሉ የሚያንጎራጉሩ ሽፍቶችና ምድራቱም ሕዝቡም ለጠላት እንዳይገዙ ለመገዘት ብቃት ያላቸው የሃይማኖት አባቶች ዛሬ አሉ ወይ? የሕዝብ መተማማንና የመንፈስ ጥንካራ እንደ በፊቱ ጠንካራ ነወይ?

አገር ፍቅርን የሚስተምሩትን የባህል ዘፈኖች፣ ወኔን የሚቀስቅሱ ሽለላና ቀረርቶዎችን አጥፍተን ወጣቱን ጫቱን እየቃመ በእራባውያን ፊልምና ዳንስ የነፈዘ ሱሰኛ አላደረግነውም ወይ? የገንባውን የጦር ሐይል በትንን የመከላከያ ደንደሮችን አልደረመነውም ወይ? ጦርነትን በብእራቸው የሚፋሉ ምሁራንንና ታቦት ተሸክመው ሊዘምቱ የሚችሉ ክህናትን በእስራትና በብስጭት እያማቀቅን አልጨረሰናቸውም ወይ?

በሐፍረት ተሸማቀው የተመለሱት ቅኝ ገዥዎች አሁን ወንበር ላይ ቁጠጥ ያሉትን ጉዳዮች በዘርና በጎጥ አጥምቀው እንደ መተት አልበተኑብንም ወይ? በመቀነስና በክፍልፋይ የሂሳብ ስሌት አሰልጥነው የቋንቋ ካርታ መሬት ላይ እንዲያሰምሩ አላኩብንም ወይ? የተሳሰሩትን ሰንሰለት በጥሰው በክልል በረት ውስጥ አላሳሩንም ወይ? በየበረቱ የታሳረው ሕዝብስ ዳግም እንዳይገናኝ የጥላቻ ድንጋይ እየተከበና የውሸት ታሪክ እየተነዛ አይደለም ወይ? ሕዝቡ በሃይማኖት እንዲለያይ የማይፈነቀል ድንጋይ አለ ውይ? ገዳማትና ቤተ ክርስቲያንን መለኮትን ረስተው እንደ ካድሬ የሌለ ልማት የሚሰብኩ "ካህናት" ምሽግ አላደረጉቸውም ወይ?

በአለም አቀፍ ግንኙነት ጥበብ የተካነ የውጪ ጉዳይ ሚኒስቴር ሰራተኛ ወይም አምባሳደር አለን ወይ? ይህ መስሪያ ቤት በአሞሌ ጨው እንደ ላም በሚደለሉ እንሰሳዎችና አንገታቸውን አቀርቅረው በሚታዘዙ ሎሌዎች የተሞላ አይደለም ወይ? ውጪ ጉዳይ ሚኒስቴር ከተባበሩት መንግስታት ፍርድ ቤት ቀርበው የተፈረደባቸውን ፍርድ እንደተፈረደላቸው አድርገው በሚረዱ ማፈሪያ ማይማን የተሞላ አይደለም ወይ?

ታዲያ አብሮን ከሚኖረው የባንዳ ጀርም ሳንገላገል ውሃ የጠማው የውጪ ጀርም መርዝ ሲረጭብን የምንቋቋምበት ማርከሻ መድሃኒት አዘጋጅተናል ወይ? ሕዝብ ካበረ ግብጽን ከጣሊያን የበረታ ቅጣት መስጠት ይቻላል። ነገር ግን ዱባና ቅል ለየቅል ናቸው። ጣሊያን ትርፍ ለማትረፍ መጥቶ የነበረ ጀርም ሲሆን ግብጽ ግን ያለውን ብቸኛ ውሃ ላለማጣት እንኳን ያለውን ተበድሮም መርዝ የሚረጭ ጀርም ነው። ግብጽ በርና መስኮት እንደተዘጋበት ድመት በጥፍር ለመባጠጥ፣ በእንክሻም ለመናከስ ጸገሩን በማቆም ላይ ያለና ተኝቶልን የማያውቅ ጀርም ነው።

ግብጽ ዛሬ ምስር ብቻ አይደለም። ከእስራኤል በስተቀር መላው የመካከለኛው ምስራቅ ሕዝብ የግብጽ አጋር ነው። ሱዳንም ቢሆን ከግብጽ ጋር የሚስለለፍ ነው። አንዳንዶች ሱዳን የጠቢያን መሬት እንዲወስድ ስለተፈቀደለት በአባይ ጉዳይ ከግብጽ በመለየቱ ፈንድቀዋል። በዚህ የተሞኙ (ወይም ለማታለል የሚፈልጉ) ግድብ ሰባኪዎች ያልዳሰሱት ግን አባይ ላይ የተፈጸመው የግብጽና የሱዳን የሸሪያ ጋብቻ መሻከር እስከመቼ እንደሚዘልቅ ነው።

የግብጽ ጋጠ ወጥ የሕዝብ ተውካዮች ተስፈንጣሪዎችን እየረዳን ኢትዮጵያን እንበታትናታለን አለዚያም በቦንብ እናጋያታለን እያሉ እየደነፉ ነው። በሌላ በኩል ደግሞ አንዳንድ ግድብ ሰባኪዎች "ግብጽ አሁን የደከመችበት ጊዜ ስለሆነ ጊዜው ሳያመልጠን ቶሎ ብለን ግድቡን እንሰራ" የሚል ውኃ የማይቋቋ ክርክር ያቀርባሉ። ግድብ ሰባኪዎች ሆይ ! ግድቡ ጥበቃ እሚያሻው እኮ እስከ ዳግም ምጽአት ድረስ ነው።

የውጪ ጥቃት በጣም ያማል። አሁን እንኳን ንቀውን በየመድረኩ የሚደነፉት ያሳምማል። ከውርደት ለመዳን የቁሳዊና መንፈሳዊ ሐይል ብቃታችን መፈተሽ ያሻል። እንግዲህ ዝግጅታችን የእኛን ክብር ሲጠነቁሉ ለመከላከል የሚያስችል፤ ግንባሻን ሲያጋዩ ደግሞ የነሱን ግድብና ፒራሚድ ወደ አሸዋነት ለመቀየር የሚያስችል ነወይ?

፫. ዓባይን በምን መልክ እንጠቀም

ዓባይ የሚገደበው ሲነሸጥ ተንደርድሮ ሄዶ መተክል ላይ ድንጋይ በመቆለል መሆን የለበትም። በምን መልክ ዓባይን ብንጠቀም እንደሚሻል ሊያስተምሩ የሚችሉ አያሌ ባለሙያዎች አሉን። በዚህ ጉዳይ ላይ ጥናታዊ ጽሑፍ እንዲያቀርቡ እድሉ ከተሰጣቸው ይፈጽሙታል የሚል ግምትም አለኝ። ባለሙያዎች በምርምር አማራጮችን ሁሉ ፈትሸው የተሻለው መንገድ በሕዝብ ተቀባይነት ሲኖረው ተግባራዊ ይሆናል። ግድብ ሰባኪዎች ሆይ! ከሁለት-ሶስት አመታት በፊት ግድቡ እንዲሰራ የተወሰነበት የአሰራር ሂደት አጋርፋ ውስጥ ባቁላ እንዲዘራ ከተወሰነበት ቀጭን ወታደራዊ ትእዛዝ በምን ይለያል?

ማጠቃለያ

በሕዝብ ላይ የሚደርሰውን ግፍ ወደ ጎን ትተን ዓባይን አሁኑኑ እንገድብ የምትወተውቱን ግድብ ሰባኪ ካድሬዎችና ምሁራን ሆይ! ዓባይ ጥቅም ላይ አይዋል ወይም ደግሞ አይገደብ የሚል ዜጋ በማግኘትም ፈልጋችሁ አታገኙ። "አይኔን ዳቦ ያድርገው ብላችሁ!" ካልማላችሁ በስተቀር ችግሩ ከሕዝብ እንዳልሆነ የምታውቁ ይመስለኛል።

ከክህደት፣ ከቅጥፈት፣ ከዘወትር ውሸትና ከሌብነት የጻዱ ባለማተብ መሪዎችን ስታሳዩን "ጎሽ የኛ መሪዎች!" ብለን እንከተላቸዋለን። በዓባይ አጠቃቀም ጉዳይ የሚመለከታቸው የአገሪቱ ምሁራን ሰፊ ምርመር አድርገው መተክል ላይ ድንጋይ መከመሩ የተሻለ መርጫ መሆኑን ለሕዝብ አስረድተው የጸደቀ ስለመሆኑ ዋቢ ስታቀርቡልን እኛም እንደ እናንተ ቅስቀሳ እንጀምራለን።

በተጨማሪም እቅዱ እንደ እስራኤል ያሉ አገሮች የራሳቸውን ጊዜአዊ ፍላጎት ለማሳካት የወጡት ሸር አለመሆኑን ስታረጋግጡልን መልካም ሐሳብ ልንለው እንችላለን። በአባይ አጠቃቀም ስበብ የሚመጣውን ጥቃት ለመከላከልና የአጻፋ መልስ ለመስጠት የሚችል ጠንካራ የቁሳቁስና የመንፈስ ሐይል ተዘጋጅቶ ከሆነ ቀጥሎ እንላለን።

ጨርሰን እስካልጠፋን ድረስ ዓባይን የሚወስድብን የለም። ይልቁንስ ከግድብ ካድሬ ጋር ስንግግት ግዛታችንን ሱዳን እየወሰደብን ነው። ህንድ አረብና ቻይን ዜጎቻችንን ወደ ዱር ወርውረው መሬታችንን እያረሱት ነው። ጅቡቲዎች ሳይቀር

ውሃችንን ለግመላቸው ሊያጠጡት ነው። "የጸጥታ ሐይሎች"ና ካድሬዎች ዜጎችን እያፈናቀሉ ነው። ስንቱ በግፍ ወህኒ እየማቀቀ ነው። ተማሪው፤ ሴቱና አዛውንቱ የጥይት ራት እየሆነ ነው።

ግድብ ሰባኪ ምሁራን ሆይ! ምንው በግፍና በግዛታችን መደፈር ዙሪያ ለመጻፍ ብእራችሁ ይደርቃል? በግፍ ስለሚሰቃዩት ዜጎቻችንና በሉአላዊነታችን ላይ ስለሚደርሱብን ውርደት ለመስበክ አንደበታችሁ ለምን ጥርቅም ይላል? እንደምታውቁት ስለግድብ ለማስተማር ባለሙያ መሆንን ይጠይቃል። ስለግፍ ለመጻፍ ግን ሰው መሆን ብቻ ይበቃል። ባለሙያ ከመሆንም ሰው መሆን ይቀድማል።

ግድብ ሰባኪዎች ሆይ! እባካችሁ በማተብ የለሾች እንድንጠመቅ ስብከት፤ አብረናቸው እንድንጨፍር የጥሪ ክታብ መክተብ ይብቃችሁ። አመሰግናለሁ።

ሰኔ ሁለት ሺ ሰድስት ዓ.ም.